

The Gleaner

Vol 10 (1973)

Σχόλια

eranistes eranistes

doi: [10.12681/er.10452](https://doi.org/10.12681/er.10452)

Copyright © 2016, eranistes eranistes

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

eranistes, eranistes. (2016). Σχόλια. *The Gleaner*, 10, 116. <https://doi.org/10.12681/er.10452>

ΣΧΟΛΙΑ

Vlad Georgescu, *Ideile politice si iluminismul in Principatele Române 1750 - 1831*. [Οἱ Πολιτικές Ἰδέες καὶ ὁ Διαφωτισμὸς στὶς Ρουμανικὲς Ἡγεμονίες 1750 - 1831] Βουκουρέστι 1972, 8^ο, 226 σελ., ἔκδ. Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας (Ἰνστιτούτο Νοτιοανατολικῶν Σπουδῶν, Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη XXXII).

Ἡ ἀνοδος τῶν φαναριωτῶν στὶς Παραδουνάβιες Ἡγεμονίες ἐπέφερε μίαν ῥῆξιν στὴν ἐξέλιξιν τοῦ ρουμανικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ νεοελληνικὴ παιδεία ἔπαιξε ἕναν ρόλον ἀνασχετικὸν ὅσον ἀφορᾷ στὴν λατινικὴν ἐπίδρασιν πάνω στὴν ρουμανικὴν παιδείαν. Ἔτσι, παρουσιάζεται σὰν ἕνα τρίτον ρεῦμα ιδεῶν ποὺ ἐπηρέασε τὴν διαμόρφωσιν τῆς καινούργιας ρουμανικῆς σκέψης ὕστερον ἀπὸ τὴν παλαιὰ ρουμανικὴν παιδείαν καὶ τὴν δυτικὴν εὐρωπαϊκὴν, κυρίως τὴν γαλλικὴν.

Στὸ βιβλίον αὐτὸ ἐξετάζονται σ' ἕνα πρῶτον μέρος τὰ κοινωνικὰ πλαίσια τῆς ἐποχῆς αὐτῆς κατὰ τὴν ὁποία παρατηρεῖται μίαν κρίσιν τῆς φεουδαρχικῆς κοινωνίας. Σ' ἕνα δεύτερον μέρος μελετῶνται οἱ φορεῖς καὶ οἱ δέ-

κτες τῶν καινούργιων ιδεῶν ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀριστοκρατίαν καὶ τὸν κληρὸν. Οἱ βογιάροι καὶ οἱ κληρικοὶ ἐμπλουτίζονται τὶς βιβλιοθήκας τοὺς μὲ ἔργα φυσικοῦ δικαίου, νεώτερης φιλοσοφίας καὶ καθαρῶς ιδεολογικὰ τοῦ φωτισμένου δεσποτισμοῦ. Στὸ τρίτον μέρος τοῦ βιβλίου, ὁ συγγραφεὺς ἀσχολεῖται ἐκτενέστερα μὲ τὶς πολιτικο-οικονομικὰς ιδέας τῶν ρουμάνων λογίων τοῦ Διαφωτισμοῦ. Ἐξετάζει τὶς ἀντιλήψεις τοὺς γιὰ τὴν κοινωνίαν καὶ τὸν ἄνθρωπον, τὶς διαφορὰς κοινωνικὰς καὶ πολιτικὰς δομὰς, τὶς μορφὰς τῶν διαφόρων κυβερνήσεων, τὴν πολιτικὴν ἐπιστήμην, τὴν διεθνήν κατάστασιν, τὸ πρόβλημα τῆς ἐπικυριαρχίας καθὼς καὶ τὸ καινούργιον πατριωτικὸν καὶ ἐθνικὸν ιδεῶδες. Οἱ ἀπολήξεις τῆς ρουμανικῆς αὐτῆς πολιτιστικῆς κίνησεως φθάνουν γιὰ τὸν συγγραφεῖν τὴν δημοσιογίαν τῶν Ὄργανικῶν Κατανοισμῶν τοῦ 1831, οἱ ὅποιοι δὲν ὑπῆρξαν τὸ ἔργον μονάχα ἐνὸς ἀτόμου, τοῦ Kiselev, ἢ μιᾶς γενιᾶς, τῆς μεταφαναριωτικῆς, ἀλλὰ ὀλόκληρης τῆς ἐποχῆς ἢ ὁποία ἐξετάζεται στὸ βιβλίον αὐτό.

P. A. A.